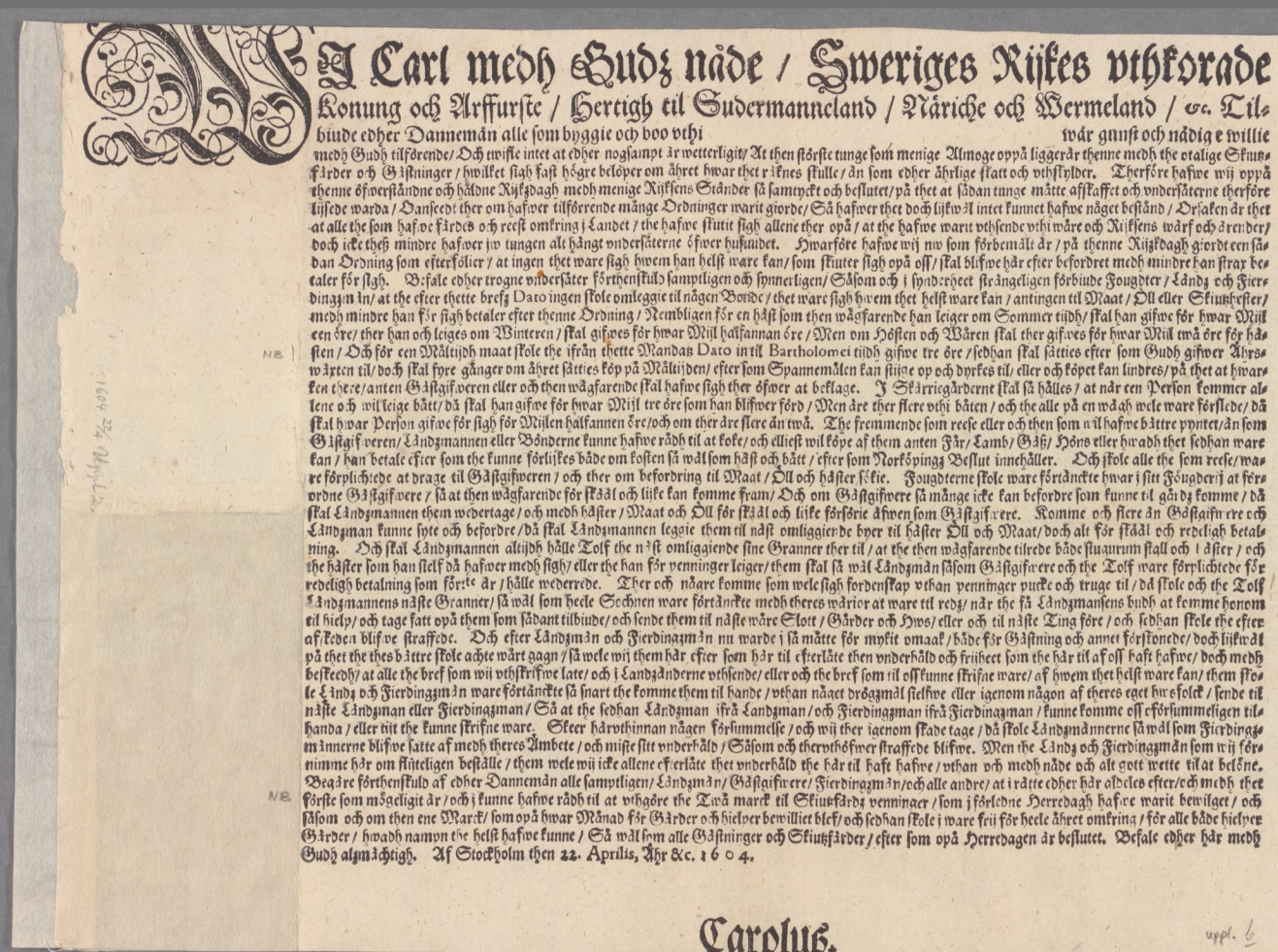

Wi Carl medh Gudz nåde, Sweriges Rijkets vthkorade konung och arffurste, hertigh til Sudermanneland ...

SOT // Ligg. Fol. / Kungl. förordningar / Exemplar B

Tillkomstår 1604

Digitaliserad år 2016

National Library of Sweden

Karl medh Gudz nåde / Sveriges Rijkes vthförade
 Konung och Arffurste / Hertigh til Sudermanneland / Närke och Wermeland / &c. Tilz

biude edher Dannemån alle som byggie och boo vthi
 medh Gudh tilförende / Och wiste intet at edher nogsampt är wetherligit / At then störste tunge som menige Almoge oppå ligger är thenne medh the otalige Skuss
 färder och Gåstninger / hwilket sigh fast högre belöper om åhret hwar thet riknes skulle / än som edher åhrlige skatt och vthskylde. Thersföre hafwe wij oppå
 thenne öfwerståndne och håldne Rijksdagh medh menige Rijksens Ständer så samtyckt och beslutet / på thet at sådan tunge måtte affskaffet och vnderfäterne thersföre
 liffede warda / Danseedt ther om hafwer tilförende många Ordningar warit gjorde / Så hafwer thet doch likwål intet kunnet hafwe någet bestånd / Orsaken är thet
 at alle the som hafwe färdes och reest omkring i Landet / the hafwe stutit sigh allene ther opå / at the hafwe warit vthsende vthi wåre och Rijksens wårp och årender /
 doch icke thes mindre hafwer iw tungen alt hängt vnderfäterne öfwer hufuudet. Hwarföre hafwe wij nw som förbemålt är / på thenne Rijksdagh giordt eenså
 dan Ordning som efterföljer / at ingen thet ware sigh hwem han helst ware kan / som skuter sigh opå off / skal blifwe här efter befordret medh mindre han strax bes
 taler för sigh. Besale edher trogne vnderfäter förthenksuld samptligen och synnerligen / Såsom och i synnerheet strängeligen förbiude Fougder / Ländz och Fiere
 dingz m ån / at the efter thette brefs Dato ingen skole omleggie til någon Börde / thet ware sigh hwem thet helst ware kan / antingen til Maat / Dll eller Skiussfester /
 medh mindre han för sigh betaler efter thenne Ordning / Rembligen för en häst som then wågfarende han leiger om Sommer tijdh / skal han gifwe för hwar Miil
 een öre / ther han och leiges om Winteren / skal gifwes för hwar Miil halfannan öre / Men om Hösten och Wåren skal ther gifwes för hwar Miil två öre för hån
 sten / Och för een Måltijdh maat skole the ifrån thette Mandas Dato in til Bartholomei tijdh gifwe tre öre / sedhan skal sätties efter som Gudh gifwer Åhrs
 w årten til / doch skal fyre gånger om åhret sätties köp på Måltijden / efter som Spannemålen kan stige op och dyrkes til / eller och köpet kan lindres / på thet at hwar
 ten there / anten Gåstgifweren eller och then wågfarende skal hafwe sigh ther öfwer at beflage. I Skärriegårderne skal så hålles / at när een Person kommer als
 lene och wil leige bått / då skal han gifwe för hwar Miil tre öre som han blifwer för / Men åre ther flere vthi båten / och the alle på en wågh wele ware förslode / då
 skal hwar Person gifwe för sigh för Miilen halfannen öre / och om ther åre flere än två. The fremmende som reese eller och then som wil hafwe bättre pyntet / än som
 Gåstgifweren / Ländzmannen eller Bønderne kunne hafwe råd til at koke / och elliest wil köpe af them anten Får / Lamb / Gås / Höns eller hwadh thet sedhan ware
 kan / han betale efter som the kunne förlijkes både om kosten så wål som häst och bått / efter som Norköpingz Beslut innehåller. Och skole alle the som reese / wa
 re förplichtede at drage til Gåstgifweren / och ther om befordring til Maat / Dll och häster sökie. Fougderne skole ware förtänckte hwar i sitt Fougderij at förs
 ordne Gåstgifwere / så at then wågfarende för skåal och lifke kan komme fram / Och om Gåstgifwere så många icke kan befordre som kunne til gårdz komme / då
 skal Ländzmannen them wedertage / och medh häster / Maat och Dll för skåal och lifke försörje åfwen som Gåstgifwere. Komme och flere än Gåstgifwere och
 Ländzman kunne syte och befordre / då skal Ländzmannen legge them til näst omliggierde byer til häster Dll och Maat / doch alt för skåal och redeligh betal
 ning. Och skal Ländzmannen altijdh hälle Tolf the näst omliggierde sine Granner ther til / at the then wågfarende tilrede både stugurum stall och i åster / och
 the häster som han sielf då hafwer medh sigh / eller the han för penningar leiger / them skal så wål Ländzman såsom Gåstgifwere och the Tolf ware förplichtede för
 redeligh betalning som förre år / hälle wederrede. Ther och någre komme som wele sigh fordenstap vthan penningar puelle och truge til / då skole och the Tolf
 Ländzmannens näste Granner / så wål som hecle Sochnen ware förtänckte medh theres wårrior at ware til redz / när the så Ländzmannens budh at komme honom
 til hielp / och tage fatt opå them som sådant tilbiude / och sende them til näste wåre Slott / Gårder och Hws / eller och til näste Ting före / och sedhan skole the efter
 af / leden blifwe straffede. Och efter Ländzman och Fierdingzman nu warde i så måtte för mykit omaal / både för Gåstning och annet förstonede / doch likwål
 på thet the thes bättre skole achte wårt gagn / så wele wij them här efter som här til efterlåte then vnderhåld och friiheet som the här til af off fast hafwe / doch medh
 besteedh / at alle the bres som wij vthskrifwe late / och i Landzänderne vthsende / eller och the bres som til oss kunne skrifne ware / af hwem thet helst ware kan / them skole
 le Ländz och Fierdingzman ware förtänckte så snart the komme them til hande / vthan någet drögsmål sielfwe eller igenom någon af theres eget hwsfolck / sende til
 näste Ländzman eller Fierdingzman / Så at the sedhan Ländzman ifrå Ländzman / och Fierdingzman ifrå Fierdingzman / kunne komme oss oförsummelingen til
 handa / eller tijt the kunne skrifne ware. Skeer härvthinnan någon försummelse / och wij ther igenom skade tage / då skole Ländzmannerne så wål som Fierdingz
 männerne blifwe satte af medh theres Ambete / och miste sitt vnderhåld / Såsom och thersvthöfwer straffede blifwe. Men the Ländz och Fierdingzman som wij förs
 nimme här om fliteligen beställe / them wele wij icke allene efterlåte thet vnderhåld the här til fast hafwe / vthan och medh nåde och alt gott wette til at belöne.
 Begåre förthenksuld af edher Dannemån alle samptligen / Ländzman / Gåstgifwere / Fierdingzman / och alle andre / at i rättte edher här aldeles efter / och medh thet
 förste som mögeligit är / och i kunne hafwe råd til at vthgöre the två marc til Skiussfårdz penningar / som i förledne Herredagh hafwe warit bewilget / och
 såsom och om then ene Markt / som opå hwar Månad för Gårder och hielper bewilliet blef / och sedhan skole i ware frii för hecle åhret omkring / för alle både hielper
 Gårder / hwadh namn the helst hafwe kunne / Så wål som alle Gåstninger och Skiussfårder / efter som opå Herredagen är beslutet. Besale edher här medh
 Gudh algm åchtigh. Af Stockholm then 22. Aprilis, Åhr &c. 1604.

1604 24 Aprilis

NB

NB

22 Apris 1604.

43

Mandat om skuld for sin og gæstene =
gæst, at de for mad og Øl skulde gisve
gæstene. Dat. Nykiøbing den 22 Apr
1604.